

Boodschap bij het einde van de Ramadan, Îd al-Fitr 1421/2000

Toerusting tot dialoog: een plicht voor christenen en moslims

Dierbare moslimvrienden

1. Allereerst wil ik u een heel goed Îd al-Fitr wensen, het feest ter afsluiting van de Ramadan-maand. Naast de andere godsdienstige gebruiken die er deel van uitmaken, zoals gebeden en het schenken van aalmoezen, is de Ramadan een tijd om stil te staan bij de relatie met God en de medemens, een tijd om terug te keren tot God en zich weer tot zijn broeders en zusters te wenden.

Vasten is een van de manieren waarop wij God eren, de armen te hulp komen en de banden met familie en vrienden versterken. Vasten is een vorm van onderricht, aangezien het ons onze eigen zwakheid toont en ons openstelt voor God, zodat wij ook open kunnen staan voor anderen.

Hoewel de vasten die u in acht neemt zijn eigen kenmerken en discipline heeft, is het vasten op zichzelf een gebruik dat men ook in het christendom en in andere godsdiensten kent. Deze maand vormt dan ook een uitgelezen moment om onszelf te herinneren aan de "spirituele banden die ons verenigen", om de woorden van paus Johannes Paulus II te gebruiken.

2. Het jaar 2001 is door de Verenigde Naties uitgeroepen tot 'Het internationale jaar van de dialoog tussen de beschavingen'. Dit is een gelegenheid om stil te staan bij de grondslagen en de consequenties van de dialoog en bij de vruchten die de mensheid

ervan zou kunnen plukken. De dialoog tussen de beschavingen, de dialoog tussen de culturen, de dialoog tussen de godsdiensten – het zijn niets minder dan ontmoetingen tussen mensen die ernaar streven een beschaving van liefde en vrede op te bouwen. Wij zijn allen geroepen om die dialoog in al zijn verschillende vormen te bevorderen, om zo uiting te geven aan onze waardering voor andere culturen en godsdiensten.

3. Iedereen die betrokken is bij het onderwijs aan de jeugd, zal zich zeker bewust zijn van de noodzaak om mensen toe te rusten tot de dialoog. Bij het begeleiden van jonge mensen op de wegen van het leven moet ook aandacht worden besteed aan de benodigde voorbereiding voor het leven in een samenleving die wordt gekenmerkt door etnische, culturele en godsdienstige pluraliteit.

Deze toerusting houdt allereerst in dat wij onze blik op een steeds bredere horizon richten en in staat zijn om verder te kijken dan ons eigen land, onze eigen etnische groep en onze eigen culturele traditie, zodat wij de mensheid, in haar verscheidenheid én in haar gemeenschappelijke aspiraties, als één familie kunnen zien. Het betreft hier onderricht in de fundamentele waarden van menselijke waardigheid, vrede, vrijheid en solidariteit. Dit roept het verlangen wakker om andere mensen te kennen, hun zorgen te kunnen delen en hun diepste gevoelens te begrijpen. Toerusting tot de dialoog betekent voeding geven aan de hoop dat conflictsituaties met persoonlijke en collectieve inzet kunnen worden opgelost.

Toerusting tot het voeren van een dialoog is niet alleen iets voor kinderen en jonge mensen, het is ook voor volwassenen van belang. Want een ware dialoog is een voortdurend proces.

4. In oktober 1999 kwamen in het Vaticaan bij de Interreligieuze Assemblée 'Op de drempel van het derde millennium. Samenwerking tussen de verschillende religies', zo'n tweehonderd mensen uit circa twintig verschillende religieuze tradities bijeen. Er waren 36 moslims, uit 21 verschillende landen, die actief deelnamen aan de besprekingen en de opstelling van de Slotboodschap. In deze boodschap wordt het belang onderstreept van onderwijs dat het begrip, de samenwerking en het onderling respect bevordert. Er worden ook enkele manieren genoemd waarop dit onderwijs gerealiseerd kan worden: ondersteuning van het gezin, hulp aan jonge mensen in hun gewetensvorming, het verschaffen van objectieve informatie over verschillende godsdiensten,

met name in leerboeken, en een respectvolle benadering van de verschillende godsdiensten in de massamedia, zodat een ieder zichzelf kan herkennen in het beeld dat wordt geschetst.

5. Ook in het Slotrapport van de Assemblée werd het onderwijs aangeduid als de sleutel tot de bevordering van de interreligieuze harmonie, door respect voor verschillende godsdienstige tradities. Is het nodig om te herhalen wat de deelnemers over het onderwijs zeiden? Dat het een proces is dat een mens in staat stelt om, naast de kennis van andere godsdiensten, te komen tot een waardering van anderen door werkelijke aandacht en respect. Is dat niet het meest hoogstaande dat men kan leren: respect en liefde voor waarheid, gerechtigheid, vrede en verzoening?

6. Bidden en vasten helpen ieder van ons om onze taken beter te vervullen, inclusief de taak om de jongere generaties toe te rusten tot de dialoog tussen de verschillende beschavingen en godsdiensten. Moge God ons bijstaan in ons streven om dit doel zo goed mogelijk te verwezenlijken. Moge Hij u met *Îd al-Fitr* verrijken met de genade van sereniteit en voorspoed en u zijn overvloedige zegen schenken. Wij zijn er zeker van dat God luistert naar het gebed dat uit een oprecht hart tot Hem komt: Hij is een goede God, voor u en voor ons.

KARDINAAL FRANCIS ARINZE
voorzitter

Vertaling: P. de Die